בְּעֶזְרַת ה׳ יִתְבָּרַךְ

דַּרְכֵי אִישׁ

גִּלָּיוֹן שְׁבוּעִי מִמִּשְׁנָתוֹ הַטְּהוֹרָה שֶׁל כ״ק מו״ר
הָרַהַ״צ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזְעֶר** שְׁלִיטָ״א
יוֹצֵא לָאוֹר עַל יְדֵי חֲסִידֵי בְּרִסְלֶב, יַבְנְאֵל עִיר בְּרִסְלֶב, עִיר שׁוֹמְרֵי הַלָּשׁוֹן, עִיר הַשִּׁמְחָה!

גְּלָיוֹן ר״ל ו פָּרָשַׁת וַיֵּצֵא תשפ״ו

שְׁמִיעָה

צוֹעֵק כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ!

* * *

פַּעַם שָׁאַל אֶחָד מֵאַנְשֵׁי־שְׁלוֹמֵנוּ אֶת מו״ר שְׁלִיטָ״א, מַה בֵּאוּר הַפָּסוּק (תְּהִלִּים צב, יב): **״בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי״**; וְכִי דָּוִד הַמֶּלֶךְ רָצָה לִשְׁמַע אֶת הַקָּמִים עָלָיו לְרָעָה?

עָנָה וְאָמַר מו״ר שְׁלִיטָ״א: בִּלְקוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן רע״ז, רַבֵּנוּ זַ״ל מְדַבֵּר מֵהַפָּסוּק הַזֶּה, וְשָׁם מַלְבִּישׁ זֹאת בְּהַשָּׁגָתוֹ בְּעִנְיַן מַחֲלֹקֶת שֶׁיֵּשׁ לִפְעָמִים מִצַּדִּיקִים, שֶׁהֵם גּוֹרְמִים בָּזֶה טוֹבָה לָאָדָם, כִּי בָּזֶה מַמְתִּיקִים מֵעָלָיו אֶת הַדִּינִים וְכוּ׳, עַיֵּן־שָׁם. וְרַבֵּנוּ זַ״ל מְחַבֵּר אֶת הַפָּסוּק הַזֶּה עִם הַפָּסוּק הַבָּא: **״צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח״** וְגוֹ׳; וְכָךְ מְפָרֵשׁ רַבֵּנוּ: **׳בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים׳** הַיְנוּ מַחֲלֹקֶת שֶׁל צַדִּיקִים [כִּי ׳מְרֵעִים׳ אֶפְשָׁר לְפָרֵשׁ גַּם־כֵּן מִלְּשׁוֹן רַעִים], אֲזַי **׳תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי - צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח׳**, כְּלוֹמַר: שֶׁיִּשְׁמַע מִן הַמַּחֲלֹקֶת עִנְיָן שֶׁל **״צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח״**, שֶׁהוּא הַמְתָּקַת הַדִּינִים [כַּמְבֹאָר שָׁם בַּתּוֹרָה].

וְאָמַר מו״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁיְּכוֹלִין לִלְמֹד בַּפָּסוּק הַזֶּה לִמּוּד נִפְלָא לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה, עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי־מוֹהַר״ן, חֵלֶק א׳, סִימָן נה): **׳כִּי כְּשֶׁאָדָם עוֹמֵד בְּהֵיכַל הַמֶּלֶךְ, וּמְבַטֵּל אֶת עַצְמוֹ מִכֹּל וְכֹל, וְאֵין רוֹאֶה שׁוּם דָּבָר, אֶלָּא אֶת הַמֶּלֶךְ רוֹאֶה, בְּוַדַּאי כְּשֶׁשּׁוֹמֵעַ אֵיזֶהוּ חֶרְפָּה וּבִזּוּי, הוּא מְפָרֵשׁ אֶת הַחֶרְפָּה וְהַבִּזּוּי לְפֵרוּשׁ שֶׁל כָּבוֹד לְהַמֶּלֶךְ. כִּי אֵיךְ אֶפְשָׁר שֶׁיָּבוֹא אֶחָד לְתוֹךְ הֵיכַל הַמֶּלֶךְ, וִיבַזֶּה אֶת הַמֶּלֶךְ, אֶלָּא בְּוַדַּאי אֵלּוּ דְּבָרִים הֵם דִּבּוּרֵי כָּבוֹד. וּמִתְבּוֹנֵן בְּהַדִּבּוּרִים אֵיךְ לְפָרֵשׁ וּלְצָרֵף אוֹתָם, שֶׁיִּתְהַוּוּ מֵהֶם כָּבוֹד לְהַמֶּלֶךְ׳**; עַיֵּן־שָׁם.

כְּלוֹמַר, ׳הֵיכַל הַמֶּלֶךְ׳ סוֹבֵב עַל כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, שֶׁהוּא הֵיכָלוֹ שֶׁל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, וּכְשֶׁאָדָם שׁוֹמֵעַ לִפְעָמִים דִּבּוּרִים שֶׁל רְשָׁעִים, עָלָיו לְהוֹצִיא מִזֶּה רְמָזִים אֵיךְ לַהֲפֹךְ אֶת זֶה לִכְבוֹדוֹ שֶׁל הַמֶּלֶךְ, וְלֹא לְהֶפֶךְ. וְהַלִּמּוּד הַמַּעֲשִׂי בָּזֶה - **שֶׁאָדָם מְחַיֶּה אֶת עַצְמוֹ: ״אַהּ! תּוֹדָה לְהַשֵּׁם שֶׁאֲנִי לֹא כָּכָה! לִי יֵשׁ דִּבּוּר קָדוֹשׁ! אֲנִי זוֹכֶה לִהְיוֹת מְקֹרָב לְצַדִּיקִים שֶׁהֵם מַחְדִּירִים בִּי אֱמוּנָה קְדוֹשָׁה וּטְהוֹרָה!״**.

וְאָמַר מו״ר שְׁלִיטָ״א, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁמָּצִינוּ אֵצֶל דָּוִד הַמֶּלֶךְ, בְּעֵת שֶׁקִּלְלוֹ שִׁמְעִי בֶּן גֵּרָא קְלָלָה נִמְרֶצֶת, עָנָה וְאָמַר (שְׁמוּאֵל ב׳ טז, י): **״ה׳ אָמַר לוֹ קַלֵּל אֶת דָּוִד״**; וְלִכְאוֹרָה יִפָּלֵא, וְכִי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַגִּיד לְבֶן־אָדָם לְקַלֵּל?!... אַךְ עַל־פִּי הָאֲמוּר מוּבָן מְאֹד, כִּי דָּוִד הַמֶּלֶךְ זָכָה לְהַגִּיעַ לְהַשָּׂגָה כָּזוֹ שֶׁמִּכֹּל מַה שֶּׁהוּא שׁוֹמֵעַ - הוּא מוֹצֵא אֱלֹקוּת, וּמִמֵּילָא ׳הִנֵּה עַתָּה שָׁמַעְתִּי קְלָלָה, וְעָלַי לִמְצֹא אֵילוּ רְמָזִים בִּשְׁבִילִי מִמַּה שֶּׁשָּׁמַעְתִּי, וּמָה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מְרַמֵּז לִי בָּזֶה׳...

וְזֶה פֵּרוּשׁ: **״בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים״** - הֵן אִם הַכַּוָּנָה עַל אֲנָשִׁים רָעִים, וְהֵן אִם הַכַּוָּנָה עַל אֲנָשִׁים רֵעִים וַחֲבֵרִים, מִכָּל אֵלּוּ **״תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי״** מַה שֶּׁהֵם אוֹמְרִים, כִּי אֲנִי מוֹצִיא מִכָּל דָּבָר שֶׁאֲנִי שׁוֹמֵעַ לְמוֹדִים־חַיִּים לְעוּבְדָא וּלְמַעֲשֶׂה.

וְזֶה מְחַבֵּר בְּקֶשֶׁר יָשִׁיר לַפָּסוּק הַבָּא: "צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח", וְכָךְ יְפָרֵשׁ: "בַּקָּמִים עָלַי מְרֵעִים" אָזַי "תִּשְׁמַעְנָה אָזְנָי" מָה? "צַדִּיק כַּתָּמָר יִפְרָח" - אֲנִי שׁוֹמֵעַ אֶת לְמוּדֵי הַצַּדִּיק אֵיךְ שֶׁמְּעוֹרֵר אוֹתִי לְמְצֹא אֶת הָאֱלֹקוּת שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, וְלֹא לְהִתְפַּעֵל אֲפִלּוּ מִדִּבּוּרֵי הָרְשָׁעִים!

וְהִמְתִּיק זֹאת מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א בְּהָא דְּאִיתָא בְּדִבְרֵי הָאֲרִיזַ"ל (שַׁעַר־הַפְּסוּקִים, תְּהִלִּים צב): "צַדִּיק' כַּתָּמָר יִפְרָח'" סוֹפֵי־תֵּבוֹת 'קְרַח'; כִּי זֶה עִקַּר הַלִּמּוּד הַיּוֹצֵא מִמַּעֲשֶׂה קֹרַח, שֶׁהוּא עוֹרֵר כָּל הַמַּחֲלֹקֶת נֶגֶד מֹשֶׁה רַבֵּנוּ, וְהָלַךְ וְהֵסִית אֲחֵרִים נֶגֶד הַצַּדִּיקִים וְכוּ', אֲבָל גַּם מִדְּבָרָיו הָיָה אֶפְשָׁר לָקַחַת לְמוּדִים־חַיִּים, **וְאַדְרַבָּה! אִם יֵשׁ לָאָדָם אָזְנַיִם טוֹבוֹת, דַּיְקָא מִדִּבּוּרִים כָּאֵלֶּה הוּא לוֹקֵחַ לְעַצְמוֹ הִתְחַזְּקוּת נִפְלָאָה לִנְהֹג כְּהִפּוּךְ דַּעְתָּם הַמְּשֻׁבָּשֶׁת, וּכְשֶׁהוּא רוֹאֶה אֶת קֹרַח וְכָל עֲדָתוֹ - הוּא רָץ תֵּכֶף־וּמִיָּד לַחֲסוֹת בְּצִלּוֹ שֶׁל מֹשֶׁה רַבֵּנוּ!**

הַכְּלָל, אָדָם שֶׁזּוֹכֶה לָלֶכֶת עִם הַקְּדָמוֹת נְכוֹנוֹת שֶׁל הַצַּדִּיקִים, הוּא שׁוֹמֵעַ מִכָּל דָּבָר אֱלֹקוּת, הֵן מִמַּה שֶּׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ רֵעָיו וִידִידָיו, וְהֵן מִמַּה שֶּׁמְּשׂוֹחֲחִים בַּבַּיִת וְכוּ', וְהֵן אִם הֻצְרַךְ לִשְׁמֹעַ דִּבּוּרִים שֶׁל הָפֵךְ הַקְּדֻשָּׁה, מֵהַכֹּל הוּא מוֹצִיא מִשְׁפְּטֵי הַנֶּהֱגוֹת יְשָׁרוֹת, וְהוֹפֵךְ אֶת הַכֹּל אֶל הַקְּדֻשָּׁה.

וְסִיֵּם מוֹ"ר שְׁלִיטָ"א שִׂיחָתוֹ הַנִּפְלָאָה וְאָמַר, שֶׁעַל־פִּי הַקְּדָמָה זוֹ מְפָרֵשׁ **הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי נַפְתָּלִי צְבִי מֵרָאפְשִׁיץ זי"ע** (זֶרַע־קֹדֶשׁ' פָּרָשַׁת תְּרוּמָה) **אֶת הַפָּסוּק** הָרִאשׁוֹן בְּסֵפֶר תְּהִלִּים: **"אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים וּבְדֶרֶךְ חַטָּאִים לֹא עָמָד וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב"** - דָּוִד הַמֶּלֶךְ מְשַׁבֵּחַ אֶת הַזּוֹכֶה לְהִשָּׁמֵר מֵעֲצַת הָרְשָׁעִים וּמִשְּׁהִיָּה בְּקִרְבָתָם, וְתֵכֶף אוֹמֵר בַּפָּסוּק הַבָּא: **"כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה"**; וְלִכְאוֹרָה קָשֶׁה, הֵיאַךְ דָּוִד הַמֶּלֶךְ 'קוֹפֵץ' מִן הַקָּצֶה אֶל הַקָּצֶה בְּלִי שׁוּם אֶמְצָעִי?... הֲלֹא זֶה כְּאִלּוּ תֹּאמַר: 'אַל תִּהְיֶה מֵהָרְשָׁעִים - **כִּי־אִם צַדִּיק גָּדוֹל!**'... הֲרֵי יֵשׁ אֵיזוֹ דֶּרֶךְ לַעֲבוֹר בֵּין "רָשָׁע" לְ"צַדִּיק גָּדוֹל", וְאִי־אֶפְשָׁר 'לִקְפֹּץ' מִקָּצֶה לְקָצֶה...

מְפָרֵשׁ הָרַב הַקָּדוֹשׁ מֵרָאפְשִׁיץ זי"ע: מִזֶּה שֶׁאָדָם שָׁמַע אֶת עֲצַת הָרְשָׁעִים וְרָאָה אֶת דֶּרֶךְ הַחַטָּאִים, הוּא הֵבִין עַד כַּמָּה דֶּרֶךְ זוֹ אֵינָהּ דֶּרֶךְ טוֹבָה, וְכַמָּה חֹשֶׁךְ וַאֲפֵלָה שׁוֹרֶה שָׁם, וּמִזֶּה הוּא מְקַבֵּל אֶת הַכֹּחַ שֶׁהוּא רוֹצֶה אֶת דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה וְחָפֵץ בָּהּ, וּמִתְקַיֵּם בּוֹ בֶּאֱמֶת: "כִּי אִם בְּתוֹרַת ה' חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה"; נִמְצָא פֵּרוּשׁ הַפָּסוּק כָּךְ הוּא: 'אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר **לֹא הָלַךְ בַּעֲצַת רְשָׁעִים**' וְאֵינוֹ מִתְקָרֵב לְמַחֲנָם 'כִּי אִם' כְּדֵי לִלְמֹד כַּמָּה מֵאֲשֶׁר הָאָדָם שֶׁ'בְּתוֹרַת ה' חֶפְצוֹ וּבְתוֹרָתוֹ יֶהְגֶּה יוֹמָם וָלָיְלָה' וְאֵינוֹ עוֹשֶׂה כְּמַעֲשֵׂה הָרְשָׁעִים.

[וְזוֹ לְשׁוֹן־קָדְשׁוֹ שָׁם: וְעַל דֶּרֶךְ זֶה יִהְיֶה הַפֵּרוּשׁ כָּךְ: **"אַשְׁרֵי הָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא הָלַךְ** וְכוּ' **וּבְמוֹשַׁב לֵצִים לֹא יָשָׁב", כִּי אִם לְזֶה עָמַד בֵּין חַטָּאִים וְיָשַׁב בֵּין לֵצִים,** מֵחֲמַת שֶׁ"**בְּתוֹרַת ה' חֶפְצוֹ**" - **לָזֶה עָמַד וְיָשַׁב בֵּין הַחַטָּאִים!**].

אַשְׁרֵי הַזּוֹכֶה לְהַכְנִיס בְּעַצְמוֹ הֵיטֵב לְמוּדֵי הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים, וְלִשְׁמֹעַ אֶת קוֹלָם הַקָּדוֹשׁ, בִּבְחִינַת (מִשְׁלֵי כב, יז) **"שְׁמַע דִּבְרֵי חֲכָמִים"**, וְזוֹכֶה לְקַדֵּשׁ אָזְנָיו כָּל־כָּךְ עַד שֶׁיִּזְכֶּה לִשְׁמֹעַ מִכָּל פְּרָט בַּבְּרִיאָה אֶת קוֹל אֱלֹקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ, וּכְמוֹ שֶׁאָמַר רַבֵּנוּ זַ"ל (שִׂיחוֹת־הָר"ן, סִימָן נב): **מִכָּל הַדְּבָרִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, כִּי מְלֹא כָל הָאָרֶץ כְּבוֹדוֹ, וַאֲפִלּוּ מִסְּפוּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק גַּם־כֵּן כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב: "סַפְּרוּ בַגּוֹיִם אֶת כְּבוֹדוֹ"** (תְּהִלִּים צו, ג), **שֶׁאֲפִלּוּ בְּסִפּוּרֵי הַגּוֹיִים צוֹעֵק כְּבוֹד הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ. כִּי כְּבוֹדוֹ יִתְבָּרַךְ צוֹעֵק תָּמִיד, וְקוֹרֵא וּמְרַמֵּז לְהָאָדָם שֶׁיִּקְרַב אֵלָיו יִתְבָּרַךְ, וְהוּא יִתְבָּרַךְ יְקָרֵב אוֹתוֹ בְּרַחֲמִים בְּאַהֲבָה וּבְחִבָּה גְּדוֹלָה; אָמֵן וְאָמֵן!**

'אִמְרֵי־אִישׁ'

"כְּשֵׁם שֶׁאָדָם צָרִיךְ לְהַאֲמִין בְּהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא וּלְהַאֲמִין בְּצַדִּיקִים –

כֵּן צָרִיךְ לְהַאֲמִין בְּעַצְמוֹ!".